

**ST. CUCOȘ, Ceramică neolitică din Muzeul Arheologic Piatra Neamț =
Céramique néolithique du Musée Archéologique de Piatra Neam  ,
Acta Musei Petrodavensis, Bibliotheca Memoriae Antiquitatis,
I, Piatra Neam  , 1973, 70 p. text   i 119 figuri**

Muzeul Arheologic Piatra Neam   ne-a obi  nuit cu apari  ii editoriale prestigioase (Memoria Antiquitatis) at  t în ceea ce prive  te con  inutul   tiin  ific c  t   i condi  iile grafice.

O ini  iativ   interesantă o constituie   nfiin  area unei colec  ii de publica  ii arheologice *Bibliotheca Memoriae Antiquitatis* care urmează să prezinta în fascicule separate întregul patrimoniu al muzeului pietrean.   n inten  ia realizatorilor ei, colec  ia se va adresa at  t speciali  tilor c  t   i amatorilor de arheologie rom  ni   i străini.

  n mod firesc primul număr din B.M.A. este rezervat prezentării colec  iei de ceramică cucuteniană care constituie una din principalele atrac  ii ale Muzeului Arheologic. Colegul   t. Cucos  , care semnează acest prim volum, a ales o formulă hibridă, totu  i potrivită, de catalog-album care în prima parte, generală, se adresează cititorului ne-specialist, iar a doua parte, cuprinz  nd fi  ele   tiin  ifice a 119 vase Precucuteni   i Cucuteni, furnizează datele indispensabile cercetătorilor.

  n prima parte autorul face o scurtă trecere în revistă a principalelor probleme privind complexul Cucuteni, insist  nd asupra originalit  ii   i valorii acestei civiliza  ii. Foarte succint   i facil de   n  eles, dar fără a renun  a la rigoarea   tiin  ific  , sînt prezentate originile culturii Cucuteni, succesiunea cronologică a diferitelor faze   i subfaze explicată   i prin materialul ilustrativ. S  nt abordate probleme ca : ocupa  iile purtătorilor culturii Cucuteni, evolu  ia a  ez  rilor   i a locuin  elor, originea picturii cucuteniene, influen  ele culturilor vecine, fiind amintite   i elementele ce probează existen  a unor ceremonii rituale. De o aten  ie specială se bucură apari  ia   i evolu  ia stilurilor picturale cucuteniene. Autorul reu  e  te să dea o imagine destul de completă a nivelului de civiliza  ie at  ns de purtătorii ceramicii pictate.

Catalogul, a doua parte a lucrării pe care o prezentăm, se adresează speciali  tilor, furniz  nd fi  ele   tiin  ifice a 119 vase Precucuteni   i Cucuteni, parte din ele publicate parte inedite. Ra  iunea acestei întreprinderi o explicăm prin faptul că unele piese sînt publicate în lucrări greu de găsit (*Frumu  ica*)   i sînt necunoscute multor cercetători, mai ales din străinătate. Exemplarele inedite provin mai ales din săpături recente   i au fost alese cu grijă at  t pentru valoarea lor   tiin  ific   c  t   i pentru valoarea lor artistică.

Fotografiile semnate de A. Buzilă sînt de bună calitate, utile pentru studiul ceramicii, reu  ind să redea frumuse  ea decorului cucutenian.

Exemplarul rom  n este dublat de o variantă franceză care-i asigură o largă r  sp  ndire printre speciali  tii   i turi  tii străini. Ini  iativa este demnă de re  inut   i de urmat, deoarece am constatat personal că valoroase descoperiri arheologice rom  ne  ti

sînt total necunoscute cititorilor nespecialiști din străinătate. Catalogul de ceramică neolitică a Muzeului Arheologic va fixa în memoria vizitatorilor străini existența pe pămîntul României a unei civilizații demne de toată admirația și va constitui, fără îndoială, un excelent mijloc de popularizare a muzeului. Credem că și volumele viitoare vor fi dublate de exemplare editate în limbi de largă circulație.

Atragem totuși atenția colectivului de redacție asupra unor mici defecțiuni de corectură a textului românesc și a unor clișee mai puțin reușite. Acest semnal critic credem că va fi mobilizator și că următoarele fascicule vor fi mai presus de orice critică. Remarcăm acest volum ca o reușită editorială care-l onorează pe autor cu atât mai mult cu cît se abordează și dificilul gen al literaturii de popularizare cît și rigurozitatea literaturii științifice.

DAN MONAH

CONSTANTIN C. GIURESCU, Contribuțiuni la studiul originilor și dezvoltării burgheziei române pînă în 1848, Ed. Științifică, București, 1972, 294 p.

Contribuțiuni la studiul originilor și dezvoltării burgheziei române pînă în 1848, își propune așa cum sîntem avizați din prefața acestei lucrări, să „lămurească problema originilor burgheziei române pînă la 1848”, urmărind și aprofundînd „aspecte mai puțin cercetate ca, de pildă, compoziția etnică a acestei burghezii sau elementele ei componente sub raportul îndeletnicirilor, mai ales în răstimpul 1800-1848, precum și asupra unor aspecte care n-au intrat pînă acum în cercul de lumină al istoriografiei române”. Așa cum ne arată și titlul, nu e vorba de o lucrare exhaustivă, dar cele 16 capitole ale acestei cărți, „întemeiată în bună parte pe material documentar inedit de la Academia R.S.R. și Arhivele Statului”, tratează aspecte esențiale de ordin economic, social și politic, optînd mai ales pentru prezentarea și discutarea materialului documentar găsit.

Lucrarea începe cu un capitol introductiv „*Părerii despre originile burgheziei române*”. O lucrare pe această temă lipsește pînă acum din istoriografia română. Părerile istoricilor care s-au pronunțat pînă acum asupra originilor burgheziei române sînt împărțite. În cadrul unei dezbateri științifice privitoare la începuturile epocii moderne în istoria României, desfășurată la Institutul de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” din Iași, s-a evidențiat faptul că studiul originilor burgheziei române trebuie să pornească de la premiza că „unele elemente s-au chiar fenomene ce poartă amprenta relațiilor de producție burgheze, preced cu secole instaurarea relațiilor capitaliste”. Tot mai mulți istorici sînt astăzi de acord că a doua jumătate a secolului al XVIII-lea reprezintă începutul epocii moderne „deși nu toate transformările care s-au petrecut în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea sînt de natură burgheză, dar ele se înscriu incontestabil într-un proces de devenire burghez care se desăvîrșește și se încheie în orînduirea burgheză”.

Pornind de la constatarea că mai ales din rîndul populației caracteristice țărilor sau orașelor își are originea și se dezvoltă burghezia românească, ca de altfel cea din întreaga Europă, lucrarea academicianului Constantin C. Giurescu abordează în cîteva capitole probleme ca: *Începuturile orașelor din țările române, Compoziția etnică a oră-*